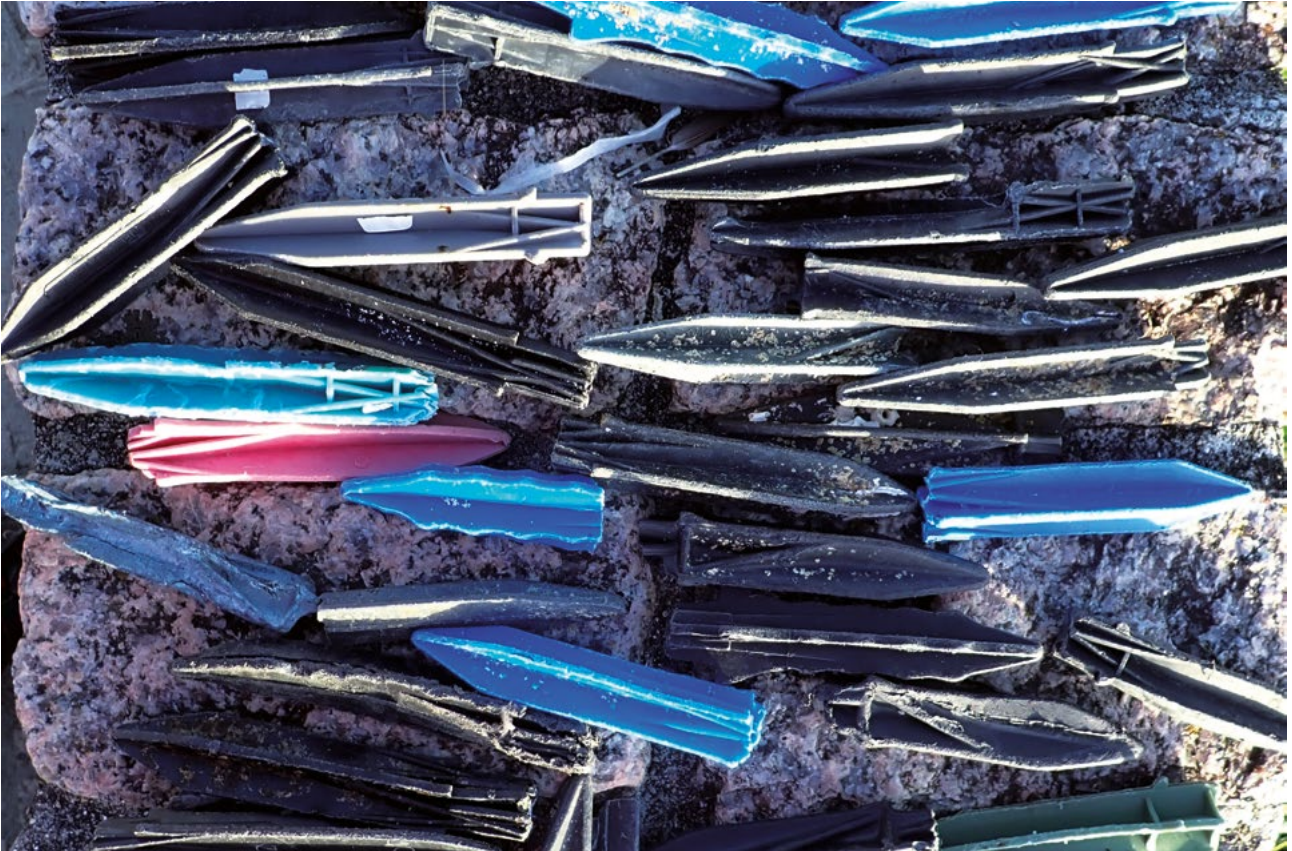

O Tarugotón volve mobilizar o voluntariado galego por unhas praias libres de lixo

LimpiArousa, Proxecto aMARte, ADEGA e Surfrider España

Por segundo ano consecutivo, na fin de semana do 27 e 28 de febreiro e 1 de marzo de 2026, os colectivos ecoloxistas LimpiArousa, Proxecto aMARte e as organizacións ADEGA e Surfrider España organizaron o Tarugotón, a recollida simultánea de tarugos ou paus de batea nas praias galegas.

Paus de batea recollidos na praia de Pragueira, en Sanxenxo · Tarugotón

Os tarugos ou paus de batea son materiais plásticos empregados na miticultura para evitar o desprendemento dos mexillóns en crecemento nas cordas das bateas. O obxectivo desta iniciativa de voluntariado ambiental, que xa se celebra por segundo ano consecutivo, pasa por sinalar a aparición destes obxectos na costa e recoller un conxunto de datos que sirva para identificar a dimensión do problema e as zonas de acumulación, ao tempo que se fortalece a rede de cidadanía activa no coidado do ambiente.

Esta acción de voluntariado tivo lugar nun contexto bastante proclive, no que varios grupos de persoas xa estaban baixando ás praias para recoller o lixo mariño arroxado polas numerosas borrascas encadeadas ao longo do inverno de 2026. A metodoloxía que empregamos mantívose respecto da primeira edición do Tarugotón: recollidas dunha hora de duración para retirar tarugos no areal da elección do voluntariado. Deste xeito, os datos poden ser estandarizados por número de participantes e así comparar facilmente entre zonas.

Os resultados que se presentan inclúen os tarugos retirados nesa fin de semana e algunhas outras limpezas organizadas en días anteriores, nas que tamén se recolleron tarugos e participantes e se reportaron estes datos. Os resultados foron moi rechamantes: ao redor de 600 persoas actuaron nun total de 45 praias e retiraron máis de 23.000 tarugos. Comparativamente ao ano pasado, chama a atención que o dobre de persoas traballaron en case a metade de praias, o que indica unha maior organización do voluntariado; e o número de tarugos recollidos creceu de 16.500 a 23.000, un 30%. Este incremento concorda coa abundancia de todo tipo de lixo que arribou nas costas despois dos fortes temporais.

Estes resultados confirman a magnitude do problema do lixo mariño e a súa presenza nas costas galegas, e evidencia a necesidade de accións conxuntas para mitigar o seu impacto.

Como principais conclusións, resaltamos:

Mapa do número total de tarugos recollidos en cada zona da costa galega. O número de tarugos é proporcional ao tamaño do círculo · Elaboración propia

- A cantidade de residuos plásticos que se acumulan no interior das rías e ao longo da costa galega procedentes da pesca e acuicultura é preocupante. Os programas de seguimento existentes (*Basuras marinas* do Ministerio para a Transición Ecolóxica, ou outros) non conseguen identificar esta problemática en toda a súa dimensión porque neles só se estudan praias oceánicas como Rodas, O Rostro ou A Lanzada, que aínda que presentan cantidades importantes de lixo, non son zonas de acumulación deste tipo de residuos, que si dominan as zonas interiores das rías.

- Existen zonas de acumulación influenciadas pola presenza próxima de polígonos de bateas, pola conformación da costa e polas correntes predominantes. É nestas zonas onde hai que incidir nos labores de retirada destes residuos para evitar que a acción do mar e do sol convertan estes plásticos en microplásticos co tempo.
- Aínda que estes residuos plásticos teñen elevada flotabilidade, unha vez que son empurrados á parte alta das praias, rapidamente quedan enterrados nas zonas dunares, polo que sería necesaria unha coordinación para organizar a retirada inmediatamente despois da temporada de temporais e mareas vivas de inicio do ano.
- A retirada constante destes residuos non pode formularse como a solución ao problema, senón que hai que apostar pola investigación en métodos de substitución deste material por outros, ou por aparellos e maquinaria que modifiquen certos procesos que producen estes residuos.
- A mobilización cidadá vai en claro aumento, paralelamente á lexislación que obriga o sector do mar a responsabilizarse dos seus residuos e á ciencia que evidencia a problemática dos plásticos na saúde ambiental. Cómpre que as administracións reaccionen a toda esta evidencia e tomen medidas para facilitar e asegurar que os sectores produtivos do mar galego sexan verdadeiramente sustentables. A pesca, a acuicultura e o marisqueo artesanais son centrais na socioeconomía galega, e deben ser protexidos e fomentarse neles as mellores prácticas do coidado do medio no que se sustentan.

Grupo de voluntariado recollendo lixo na praia de San Pedro, na Coruña · Xosé García